

[Transcript] Veldheren / #7: Hoe de Wagnergroep deze oorlog beïnvloedt

In veldhieren ga ik, Jos de Groot, elke week voorbij de frontlijn in Oekraïne met twee generals buiten dienst, Peter van Um en Mart de Kruif. Zij hebben een duidelijke missie aan jou uitleggen hoe oorlog werkt. Iedere aflevering kijken we met hun ogen naar wat er nu gaande is op het strijtoneel en gaan we dieper in op één thema. Vandaag hebben we het over de wakerengroep. Stedens vaker en steeds luider eist die groep vaak het privé leger van Putin genoemd de aandacht op. Nu claimt de groep bagmoed te hebben veroverd. Oekraïne ontkent, maar hoe groot is de invloed van de wakerengroep nou echt in deze oorlog? Je luistert naar veldhieren. Voor we beginnen wil ik je nog even wijzen op veldhieren extra. Dat is een wekelijkse extra aflevering van veldhieren. We krijgen ontzettend veel vragen van jullie te veel om allemaal in onze reguliere afleveringen te behandelen. Maar Peter en Mart voelen de plicht en vinden het natuurlijk ook leuk om deze vragen wel zoveel mogelijk te beantwoorden. Dat gaan we doen vanaf vandaag. Kun je ons ook vinden op vriend van de show.nl slash veldhieren. Daar vragen we een kleine bijdrage om de kosten voor die extra afleveringen te kunnen dekken. Deze reguliere afleveringen van veldhieren blijven gewoon gratis. Maar meld je dus aan op vriend van de show.nl slash veldhieren, blijf je vragen insturen en dan vind je daar vanaf vandaag ook een veldhieren extra. Dan gaan we beginnen. Uniek moment in de geschiedenis van onze podcast want we hebben een gast. Peter heeft hem meegenomen. Gaat straks iets over hem vertellen en hij kwispelt. Peter? Ja, het is een blonde laberdog en hij heet Parbo. Hij is inmiddels negen jaar en werkt al bijna acht jaar als hulphond voor iemand met een post-traumatisch stresssyndroom. Het mooie is dat mijn vrouw en ik hebben deze hond als eerste pup voor de stichting hulphond opgevoed. En de client vroeg of hij een paar dagen op hem wilde passen. Dus ja, daar gaat hij mee. Uitzekend, we gaan het zo even uitgeweid hebben over Parbo. We nemen de podcast deze week op dinsdag op. Historische dag, want vandaag tijdt Finland toe tot de navo. Zie je dat ook zo historische dag? Nou ja, 74 jaar navo, dat is één. 74 jaar veiligheid in West-Europa, hoe je het ook draait en keert. En toetraining van Finland is natuurlijk een melpaal in de geschiedenis. Waar Scandinavi er altijd een beetje de neiging had in zijn geheel om neutraal te zijn, zie je nu dat straks als tweede ook gaat toetraden, heel Scandinavi ook lid is van de navo. En dat maakt echt dingen wel anders. En als je naar Militairna kijkt, natuurlijk, de Finnen en de Russen hebben een hele lange grens. Ik geloof meer als 1300 kilometer. 1340 kilometer heb ik hier staan.

[Transcript] Veldheren / #7: Hoe de Wagnergroep deze oorlog beïnvloedt

Ja, kijk eens aan.

En ja, ik denk dus allebei met Aargesogen regelmatig over die grens heen kijken.

Die grens is overigens gewoon bos, land, je kunt zo over die grens heen stappen.

Er is geen natuurlijke hindernis of zo.

En ja, nu heeft Rusland opeens ruim 1300 kilometer grens met de navo erbij.

Ik kan me niet voorstellen dat dat een doel is wat meneer Putin voor oog had toen hij hier aan begon.

Nou, eigenlijk het tegenovergesteld toch?

Ja, dat was het enige Chinisme wat hij hier onder zou.

Ja, precies.

En de Finnen hebben heel lang hun broontjes moeten doppen.

En als je kijkt naar hoe de geschiedenis ook met de Russen was.

Ja, dan hebben de Russen het nog niet bepaald succesvol gedaan in de tweede wereld door de Finnen.

Dus ze weten wat ze aan ze hebben.

En ja, ik denk dat we met ze alle blij moeten zijn dat de Finnen toetraden tot de navo, zodat we dingen nog beter kunnen afstemmen.

Ja, moeten we daar blij mee zijn, want ik hoorde bijvoorbeeld ook Jens Stoltenberg, secretaris-generaal natuurlijk van de navo, die noemt het lidmaatschap van Finland van de navo een belangrijke stap voor de veiligheid van Finland en ook van de navo als geheel.

Zie je dat ook zo? Want ik denk ja, we hebben ook opeens 1300 kilometer Rusland aan de grens bij.

Ja, maar we hebben ook wel daardoor een grote gebied waar Rusland zijn aandacht aan moet besteden.

Waar ze toch moeten letten.

We hebben een aparte geschiedenis met de Finnen, dus ze zullen ze niet echt vertrouwen.

Ik denk dat het gewoon goed is als we de navo uitbreiden met deze landen

en ik ga er vanuit het tweede op de mijntag ook komt.

Omdat het gewoon, ik zie het echt als een versterking.

En de Russen zullen dat denk ik ook zien.

En hoe ziet dat er dan uit?

Want Peter zegt er dat het eigenlijk gewoon bosgebied en zo.

Kom maar daar militairen, dus hoe ziet dat er dan uit?

Dat er nu navo is.

Ik denk dat het ook wel goed is dat de Russen er nu ook nog meer treinen uit de winter oorlogen.

Dat doodt Peter ook op de oorlog tussen Finland en Rusland in de winter van 1941.

Waarbij de Russen ongelooflijk moeite hebben gehad om delen van Finland te kunnen veroveren.

Uiteindelijk is het wel gelukt om een wapenstilstand onderhandelen waarbij Finland, delen van Finland, heeft moeten afstaan.

Karelival in het noorden.

Maar de Russen hebben ontzettend veel vliegsgleden in die oorlog.

Dat is ook wel van een krijgsmannet met een soort professionele kern,

maar daarom een ongelooflijk veel reservisten die heel snel kunnen worden geactiveerd en lokaal kunnen worden ingezet.

Dus als je in die bossen vecht waar het moeilijk oriënteren is

[Transcript] Veldheren / #7: Hoe de Wagnergroep deze oorlog beïnvloedt

en elk paardje ken je, elke kruising ken je, je weet precies waar je moet gaan, is het natuurlijk voor een verdedigend ontzettend voordeel.

Dus is niet alleen dat je er heel veel grens bij krijgt, 300 kilometer, maar ook een zeer kapabele navopartner krijg je erbij.

En wat we ook zien, dat vergeten wel eens, we gaan onze luchtmachten volledig integreren met elkaar.

Dus je krijgt ook nog een stuk Europese samenwerking, als Noorwegen, Denemarken, Zweden en Finland zeggen, wij gaan samenwerken.

Dus er is echt wel wat aan het veranderen op dat politieke niveau.

Laten we dan gaan naar de situatie op de grond in Oekraïne.

Ik lees deze week op meerdere prekken terug dat er veel troepenbeweging zou zijn, zowel aan Russische zijde als ook bij de Oekraïners.

Wat laat dat zien?

Het belangrijkste is dat we hier na een week weer zitten en dat er nog steeds geen officieel is.

Ik wou het niet opgegooien, want dat is ook een soort dooddoener.

Ja, maar wat je dus...

En dat verbaasd mij echt, he?

Want we zijn nu in april en we zien van geen van beide kant voor de Oekraïner verbaasd mij dat minder, want ze hebben er echt in de opbouw bezig, maar echt een gecoördineerd officieel over de volle breedte zien we bij de Russen op dit moment nog steeds niet ontstaan.

En elke week dat zo is,

dat verbaasd mij dat meer,

en zo ook weer een week tijdvindt voor Oekraïnen.

Zo is dat.

Je ziet dat het best in het westen van Bach moet zien natuurlijk langzamerhand doorgaan zoals hij was, met de uitspraak dat ik plant hier in Vlucht.

Dus ben ik juridisch eigenaar.

Dat kan wel open natuurlijk.

Dat zou fantastisch zijn, want dan ga ik ook heel veel vlag overal planten en dan zeg ik ook dat ik juridisch eigenaar ben.

Zo werkt dat niet helemaal.

Maar je ziet dat vooral in het westen van Bach moet

en dat is het versteidelijk gebied,

waar je dus heel veel huizen hebt.

Daar wordt nog steeds heel harde gevechten,

daar gaat het gevecht ook op en neer.

Want de ene keer is het de ene straat, maar de andere keer ga je via het riool en daken, ga je weer 100 meter voor

en dan heb je weer een andere frontlijn.
En de twee toevoerwegen, dat is belangrijk,
naar Bach moet zijn er nog steeds weliswaar onderis,
maar zijn er nog steeds open.
Gaat Oekraïnen zich daar doodsvlecht?
Ik denk het niet, dat gaan ze niet doen,
maar als langs ze die stellingen kunnen houden.
En ze hebben ook gezegd, hebben zij dit winst,
want de verliezen zijn enorm.
De wakeningoep is daar eigenlijk zijn massa aan het verliezen.
Op het thema straks, en nogmaals,
alle efforten die de Russen in Bach moeten stoppen,
kunnen ze nergens anders stoppen.
Dus de waarde van Bach moet voor de Russen,
dat ze het officieel niet kunnen starten,
wordt eigenlijk elke dag groter en voor mij verbazingwekkend.
Jij knekt instemmend beter.
Ja, zeker. En jij had het over die troepenbewegingen, Jos.
We moeten maar zien waar dat toe gaat leiden.
Want troepenbewegingen is goed als je die signaleert,
waar kun je conclusies uittrekken,
maar wees voorzichtig met die conclusies,
want je weet nooit waar ze uiteindelijk de troepen in zetten.
Een ander bericht van deze week,
best wel opvallend,
Ukraine die publiceerde een 12-punten-plan
voor de herovering van de Krim.
Natuurlijk geannexeerd door Rusland in 2014.
Misschien in hele grote lijnen,
wat lezen jullie in dat plan van Ukraine?
Nou ja, ik zou eerst willen zeggen
waarvoor zetten ze dat plan zo nadrukkelijk op de kaart,
los van de inhoud.
Want in ieder geval Rusland heeft...
Waarom denk jij?
Nou, Rusland heeft heel duidelijk extra gevoelens bij de Krim.
Dat zien ze echt als hun eigen grondgebied.
Het Westen snapt dat ook.
En weet dat dit wel een hele gevoelige plek voor de Russen is.
En Zelensky weet hoe beide partijen erover denken
en zal onvertwaard wel de ambitie hebben
om al het grondgebied van Ukraine terug te krijgen.
Dat weet dat de Krim ook wel een hele moeilijke wordt.
En ja, als je dan zo'n mooi plan openbaart,

[Transcript] Veldheren / #7: Hoe de Wagnergroep deze oorlog beïnvloedt

waarom doe je dat dan?

Want eigenlijk, als je iets wil bereiken,
kun je beter de verrassing aan jouw kant hebben
en kun je beter niet te openlijk daarover zijn.
Door het nu heel openlijk zo'n plan naar de voren te brengen,
legt hij misschien toch weer even de Klinton op de Krim
en dwingt hij de Russen om er weer over na te denken
en in ieder geval troepen in de Krim vast te houden.
Dus de inhoud van het plan is misschien minder relevant
dan het feit dat ze het plan uitgeven
en waarom ze dat mogelijk doen.

En het biedt je misschien ook wat onderhandlungsruimte
als je veel kleemt kun je ook wat weggeven.
Militaire gezien zou ik graag niet willen beginnen
als Ukraine's generaal om de Krim te moeten veroveren.
Want ten eerste is je helemaal ter verdediging voorbereid.
En er zijn eigenlijk maar twee landtom.
Het is een schierijland waarbij je de Krim kunt naderen.
Nou, dat zijn geen dingen die je graag wilt.
Misschien kennen wel de film De Schelden
met een verrechter bij de Sludam.

Daar word je niet vrolijk van.
Dus ik denk dat militairen zien
dat ook een onmogelijkheid is om de Krim te gaan veroveren.
Gaat je niet lukken?

Ja, want gezien de capaciteiten van Ukraine
zullen ze het eigenlijk over land moeten doen.
Want een grote maritime of landingsoperatie,
daar hebben ze de middelen gewoon niet voor.
Dus de Russen weten donders goed,
die paar doorgangen die er zijn, daar moet je komen.
Dus dat is relatief makkelijk te verdedigen.
Maar het is wel goed om te weten
dat in het terrens dat de donbars 60% van de mensen daar rust is.
En ongeveer 40% is Krim tataar of Ukraine's.
Dus daar liggen die verhoudingen echt anders dan in de donbars.
Sebastopol ligt er als een stad die qua historische waarde
voor de Russen enorm belangrijk is.
Dus de Krim, helemaal gelijkpijt, heeft een andere staat.
Het is dan donbars.
En als je dat dus gaat doen, wat niet gaat gebeuren,
maar dan ga je nog meer tegen het gebruik van kerrenwapens aan schuren.
Want dan gaat Putin ongetwijfeld als troefkaart op tafel leggen.
Zo de Krim praat.

[Transcript] Veldheren / #7: Hoe de Wagnergroep deze oorlog beïnvloedt

Dan het thema van deze week, de Waaknergroep.
Ja, overal in het nieuws deze week,
Martre refereerde net al even aan,
de Waaknergroep claimt Russische verovering van Bachmoet.
Peter, wat dacht jij eigenlijk,
toen je dat bericht voorbij zou komen?
Ja, de luisteraars kunnen niet zien dat ik begin te lachen.
Want ja, dit is gewoon een PR-stunt van meneer Waakner,
die van twee kanten in het nauw begint te zitten.
Hij krijgt heel veel klappen van de Ukrainos.
En hij heeft zich met zijn mensen meerdermalen
uitgelaten tegen het Russische leger en ook tegen de Russische leiding.
Dus die zijn ook niet blij met hem.
Dus hij moet wel leveren.
En op deze manier probeert hij natuurlijk succes te genereren,
om het maar zo te zeggen.
Ja, want er zou dan nu een vlag staan op het stadhuis van Bachmoet.
Het is niet de eerste keer dat de Waaknergroep hier aan tafel ter spaken komt,
sinds het begin van de oorlog.
Een jaar geleden is de naam natuurlijk vaker voorbij gekomen.
Vaak omschreven als paramilitaire organisatie,
huurlingenlegioen, privéleger van Putin.
Maar wat stelt die hele Waaknergroep nu eigenlijk voor?
En hoe groot is de invloed van Waakner op de oorlog in Ukraine?
Laat we dan misschien even teruggaan naar de oorspoel van die Waaknergroep.
Zouden jullie die eens kunnen schetsen van waarom en hoe is die Waaknergroep ooit ontstaan?
Nou, wij zagen ze voor het eerst eigenlijk optreden
bij de annexatie van de Krim in 2014.
Toen waren er ploeging de bekende groene mannetjes.
We behouden ondertussen even de hond, zo'n staart tegen de muur.
Ja, het is gezellig.
Pablo kijkt naar mij, hij wacht op z'n staart.
Hij wacht op z'n grote moment.
Ik hoop niet dat die enthousiast wat hem dat weet hierover de Waaknergroep heeft.
Nee, nee, nee, dat laten we dat niet hopen.
Dan ligt het aan de opvoerder, dus dat is niet zo moeilijk.
Oké, we zijn in 2014 op de Krim.
Ja, en ploeging komen daar groene mannetjes.
Mannen in hun uniform, maar groene mannetjes.
Groene mannetjes?
Dat zijn geen mannetjes, maar gewoon mensen in een groen uniform.
Die eigenlijk geen distinctieven dragen.
Dus tekenen waarin je kunt zien wat voor een eenheid het is.
Dus geen vlaggetje op hun uniform, zoals wij vaak hebben.

[Transcript] Veldheren / #7: Hoe de Wagnergroep deze oorlog beïnvloedt

Dus iedereen dacht, waar komen die mensen vandaan?

Nou, dat was dus de Wagnergroep.

Die zagen we daarvoor.

Het eerst heeft een cruciale rol gespeeld in de verovering van de Krim.

Want omdat het een privé leger was

en niet kon worden geassocieerd met de Russen, konden de Russen zeggen.

Ja, maar dit zijn mensen uit de Krim zelf die bezig zijn met een vrijheidsoorlog.

Maar ze gebruiken ze veel vaker.

Ze gebruiken ze eigenlijk als een legitiemiddel voor het Russisch buitenlandse beleid om militaire macht te gebruiken in Centraal Afrika, in Mali, in Syrië, in Irak.

Om doelen die Putin graag wil bereiken met militaire middelen te bereiken zonder dat het direct wordt gelateerd voor satellieten naar Rusland.

En ze dus, wat Maat zegt, van een middel voor politiek of Russisch buitenland beleid dat klopt, maar ze nemen geen verantwoordelijkheid voor.

Want omdat ze het met een privé leger doen

of met huwelingen, hoe je het ook noemen wilt,

zeggen ze, ja, wij als Russische overheid hebben daar geen verantwoordelijkheid voor.

En dat is natuurlijk een droogreden of een niet kloppend verhaal.

Maar ze komen dat tot nu toe regelmatig mee weg.

Maar misschien nog even een stap terug, want we zagen ze voor het eerst in 2014 op de Krim.

Waar kwamen ze dan vandaan?

Hoe?

Ze zijn opgericht, zeg maar.

Ze zijn opgericht door een aantal geldschietters waarvan de meest bekende nu Prigozhin is.

Hier dan steeds de communicator van is.

Over de naam Wagner gaan verschillende verhalen er rond.

Maar één van is dat Prigozhin gek is van de muziek van Wagner.

Hij was niet de enige.

Hitler was dat ook.

Dus de optreffer is hier goed.

En dat hij dat ook financieert.

En hij financieert dat omdat hij minder of meer bonussen krijgen voor het succes wat hij boekt.

In centraal Afrika als hij daar goed op treedt, dan krijgt hij een gedeelte van de opbrengsten van de grondstoffen die erin zitten.

Diamanten, goud, emaliën, geld, hetzelfde.

Dus eigenlijk ligt er ook een verdienmodel voor om 100.

Het is niet een philanthropisch instelling.

Het is gewoon een keiade organisatie die munten genereert voor zichzelf.

En daarmee het Russische buitenlandse belang dient.

Het buitenlandse belang gaat dus verder dan Ukraine.

Want we hebben ze inmiddels door de laatste jaren heen in Syrië gezien.

[Transcript] Veldheren / #7: Hoe de Wagnergroep deze oorlog beïnvloedt

In Libye, Centraal Afrikaanse Republiek, Malië, Sudan, zelfs in Malagaskar.

En zelfs bij verkiezingen in 2019 in Venezuela.

Dus ze gaan over de hele wereld daar waar zij denken geld te kunnen verdienen en de Russische zaak te kunnen ondersteunen.

Daar zijn ze.

En ze hebben geen goeie naam.

En nog even, wie zijn ze?

Wat zijn dit voor mannen?

Ik ga er even uit dat dan mannen zijn.

Ja, en vaak worden die organisatielementen aangestuurd door oud-militaire of oud-inlichting mensen, oud-politiemensen.

En het personeel, om wat zo maar te zeggen, komen ook uit die hoek van alle gezinten.

En ze roepen dat ze ideologisch niet gericht zijn op iets, maar in de social media zie ik toch wel dat er heel veel mensen zijn die toch wel de natiekant op gaan en vrij fascistische ideeën hebben.

En dat is...

Ultranationalisys, noem je dat dan?

Ja.

Ja.

Maar dat is natuurlijk wel veranderd, he.

Want we zien nu, door die enorme verlies die de Waakene groep leidt, moeten ze ook roeleren, he.

Dus ze moeten mensen uit Venezuela en Mali en Centraal-Afrika halen naar het front.

Ze hebben nu de gevangenis openzet een jaar terug om daar te kunnen recrutereren.

Daar heeft Drus Lega nu stopp gezet.

Daar komen er al op, denk ik, die concurrentiestrijd.

Dus je ziet ook dat ze gedwongen zijn om de massa van de Waakene groep in militaire operaties in te zetten.

En grote militaire operaties is echt iets anders

dan kleinschalig optreden met groene mannetjes in de krim of Centraal-Afrika.

Dus daar worselen ze mee.

Ja, even toch beeld geven aan de luisteraars van aantallen.

Want anders is het een beetje moeilijkvatbaar.

Maar wat men zegt is dat Waakene zou rond de 10.000 huwelingen hebben.

Dat is de basiscapaciteit.

En nu wordt er dus ook gesproken over al die veroordeelde misradigers gevangenen.

Ja, en er zijn schattingen van tussen de 20.000 en 40.000 veroordeelde die in de Waakene groep zouden mee hebben gestreden of nog strijden.

En ja, dan moeten we de komende tijd echt opletten.

Want de eerste 5.000 daarvan, want die hebben een contract getekend, krijgen betaald.

Als het militaire opleiding is en krijgen ze dat een paar dagen, worden er naar voren gestuurd, maar in het contract staat dat.

[Transcript] Veldheren / #7: Hoe de Wagnergroep deze oorlog beïnvloedt

Dus ze zijn zes maanden aan het front moeten zitten.

En dus nu, dat de cirka, wat men hoort, de eerste 5.000 van die veroordeelde, moeten nu door Waakene nog vrij worden gelaten,

want ze hebben voldaan en overleefd die zes maanden aan het front.

En dan gaan dus 5.000 criminelen die eigenlijk in de gevangenis zouden moeten zitten.

Die gaan nu de samenleving in met alle ervaringen van een oorlog.

En jij noemt nu een paar aantallen.

Hoe verhouden die aantallen zich tot, laten we zeggen, het Russische leger?

Naar dat de Russen begonnen, wat was dit conflict met 130.000 man, dacht ik.

Ze hebben in totaal, nu als je alles bij elkaar optelt,

alle kerstmiddelen bij elkaar hebben ze rond de 800.000 mensen in de Russen.

Dus kijk maar naar 1 op 20.

En dan begrijp je ook dat Waakene dus eigenlijk maar op 1 punt nu,

echt heel netrukkelijk bezig is en dat is bak moet.

En daar moet die succes halen, dus plant die een vlag.

En hoe kunnen we die?

Want ik zei net al, steeds weer komt die naam voorbij.

Hoe zouden jullie die rol, nou we hebben het ook nu over de aantallen gehad,

hoe zouden jullie die rol van de Waaknergroep omschrijven in deze oorlog?

Nou, want wil ik een saajante detail uit de geschiedenis wel even noemen,

om aan te geven hoe moeilijk het is om het soms te duiden.

Want in 2020 hebben ze in Witte-Rusland zo'n dikke 30 Waaknellui opgepakt.

Hé, dat is vreemd, want Witte-Rusland en Rusland zijn toch hand in hand om het zo moet zeggen.

Maar toen voelde Lukaschenko, bij de aandelen, de president van Witte-Rusland,

die voelde zich bij de aanloop naar de verkiezingen die die zelf het uitgeschreven.

Voelen die blijkbaar toch zich niet helemaal lekker

en heeft toen 30 van die Waaknellui gewoon, ja het waren gewoon over 33,

maar heeft die in hun kuif gepikt en die heeft die toen beschuldigd van het plannen van een terroristische actie.

Dat is vreemd wat daar gebeurt is.

En we weten eigenlijk nog steeds niet precies wat daar nou achter zit.

Er zijn verhalen dat die luidige vangen zijn genomen,

die hadden geld wat in Soudaan wordt gebruikt en informatie over Soudaan,

dus misschien gingen ze via Witte-Rusland naar Soudaan, allerlei verhalen.

Maar het blijft vreemd dat de Witte-Russen toen Waaknellui hebben opgepakt.

Dus helemaal koos je ondervrienden, helemaal prettig ondervrienden gaat het niet.

En je ziet dat de Waaknellui van allerlei dingen te porren is door de Russen.

En jij vroeg naar de rol, die zit wel een beetje in de militaire mist door Bachmoet.

Het was voor die tijd duidelijk dat het een soort verlengstik was voor het Russisch buitenlandse beleid.

Nu moeten ze vechten in de oorlog en zijn ze eigenlijk een concurrent geworden voor het Russisch leger,

voor het reguliere Russische leger.

Hoe zit dat? Dat is toch onmerkkelijk.

[Transcript] Veldheren / #7: Hoe de Wagnergroep deze oorlog beïnvloedt

Die vet voor dezelfde vlag toch?

Ja, maar als je schaarse middelen hebt, en dat is zo, je hebt te weinig mensen, je hebt te weinig granaten,

je hebt te weinig knoppen, je hebt te weinig.

Ja, dan moet je gaan kiezen wie het gos van jouw middelen krijgt.

En dat is natuurlijk een dilemma.

Putin heeft opgedragen, dat weten we, van steun de Waaknellu groep, want kennelijk wil die Bachmoet graag hebben.

Maar dat wordt in de bureaucratie van het Russisch leger, wordt dat gewoon vastgehouden, er wordt gewoon niet geleverd.

En dat uit je ook publiekelijk, garagem of prigoshin.

Dus het is best wel...

Prigoshin de baas van Waaknellu.

Eigenlijk is die rol aan het schuiven,

en we weten eigenlijk niet waar het naartoe gaat.

Want de consequentie van de vecht bij Bachmoet is ook dat elke dag,

Waaknellu slijdt, elke dag wordt het belang minder.

En dat gaat ook ten kosten van de rol die ze spelen,

buiten Rusland en buiten Ukraine.

Dus dat is allemaal aan het schuiven.

En daar waar de reguliere Russische troepen en de Russische leiding,

als ze het te korte hebben aan personeel,

weer kunnen besluiten tot een mobilisatie,

heeft Waaknellu dus de slag gemaakt naar de luier in de gevangenis.

Maar waar moet u naar deze slag nog capaciteit vandaan halen?

Dat wordt best wel lastig voor hem.

En ik denk ook dat daar waar de luier zijn,

die als huweling vroeger bij Waaknellu wilde optreden,

die weten inmiddels ook wel hoe ze worden ingezet.

Dus die krapen nog wel een keer op hun hoofd,

voordat ze een contract bij Waaknellu tekenen.

Maar ik vraag me dan toch af, want Waaknellu vecht voor Rusland tegen Ukraine.

Worden zij dan ook aangestuurd door Putin,

door Gerazimov, die de hoogste militaire van Rusland is?

Of is dat dus een beetje onduidelijk geworden nu?

Nee, dat is onduidelijk.

Kijk, we weten Putin houdt van verdeel en heers.

Dus je vond het altijd wel mooi als hij en een regulier leeg heeft

en de wagen erop die elkaar een beetje uit de tent vechten,

want ik denk, concurrentie maakt elkaar beter.

Een beetje Mathieu van de Poel, Wouten van Aart, achter iets.

Als je veel concurrent hebt, dan word je sterker.

Alleen dat is niet meer zo. Die concurrentie is negatief geworden.

En er wordt strijd geleverd over schaarse middelen.

[Transcript] Veldheren / #7: Hoe de Wagnergroep deze oorlog beïnvloedt

En de vraag is dus, is Putin nog wel in staat om die regie daarover te houden?

Dat is de vraag die we de komende dagen en weken gaan zien.

En stel het geval dat Bach moet uiteindelijk niet valt.

Wat betekent dat dan voor het prestige van de Waaknellegoep in deze oorlog?

Dus er is echt veel aan het veranderen.

De eindsituatie weten we nog niet,

maar weten wel elke dag dat Waaknellu geen succes heeft,

is een slecht dag voor Waaknellu.

In ieder geval is er afgestemd met de Russische Militaire Leiding.

En is er, denk ik, ook een zeging geweest in de hogere civile leiding

om Waaknellu in te zetten bij Bach moet.

Want daar wilden ze wat gaan doen.

En dan zie je ook, we hebben het al eens over gehad,

telt nou het leven van de individuele Russische soldaat.

Het leven van een Waaknellu huweling telt er in ieder geval zeker niet.

We krijgen een vraag van een luisteraar.

Kevin vraagt ons, wie betaalt eigenlijk de diensten van de Waaknellegoep?

Huwelingenlegers werken tenslotte voor hun salaris, niet voor de Russische staat.

En een duidelijk antwoord op de geef eigenlijk?

Als ze in de buitenland zitten en dan hebben we het meer over de Afrikaanse landen,

daar sluit Waaknellu gewoon contracten af, met bedrijven of met overheden,

en worden ze gewoon betaald.

Nu, ja, ik weet niet waar wie meneer Waaknellu gaat betalen voor deze inspanningen.

We weten wel dat die bijvoorbeeld een gedeelte krijgt van de opbrengsten van delvenstoffen

en de bepaalde Afrikaanse landen.

Dus je geldscherp zullen wel doorgaan, maar hoe dit nou precies gaat weet ik niet.

En even terugkomen op het vorige.

Er is toch in ieder geval ego's spelen ook wel een rol, hè.

Dat is altijd zo, dat wij heel zek kijken wat gebeurt, nou, militair.

Maar ego's spelen ook een rol.

We hebben gezien hier in Nijmegen, dat Montgomery en Bradley of Patten waren twee verschillende ego's.

Dus moest Eisenhower kiezen waar ga ik de meeste middelen geven.

Eigenlijk zit Putin ook in zo'n soort situatie.

Ik heb twee mannen met grote ego's, Gerasimov en Prigoshin.

En hoe ga ik daar nou mee om?

Dat is niet makkelijk.

Misschien stap je terug in de tijd.

Dat deed je nu al een beetje, Mart.

Maar huwelingen legers zijn natuurlijk niet nieuw.

Hebben we vaker gezien.

Kun jij schetsen van waar hebben we nou eigenlijk voor het eerst huwelingen legers gezien op slagvelden?

Nou, eigenlijk waren huwelingen standaard.

[Transcript] Veldheren / #7: Hoe de Wagnergroep deze oorlog beïnvloedt

Dat is je even...

Beroepsvechters.

Beroepsvechters, hè.

Eigenlijk vanaf de middeleeuw wordt dat nog duidelijker dat veilslagen worden vooral gevochten tussen huwelingen.

En een heel bekend voorbeeld is uit Italië.

De condottieri.

Die konden worden ingehuurd door de stadstaat.

En die vochten dan.

We kennen ook wel de uitspraak geen geld, geen Zwitsers.

Waar ook bekende huwelingen transtoppen de dag van vandaag.

Want de Zwitsergarde bij het Fatticaan is een voorbeeld van huwelingen.

Die zijn dus eigenlijk bij de vroeger oorlogige vochten de huwelingen.

En dat leidt tot best wel rare situaties.

Want je kon je laten inhuren door beide partijen.

Dus mensen vooral uit kleine, duitse stadstaatjes zoals Hanover en Bronswijk.

Die vochten de ene kant voor ze voor de Russen.

En even later vochten ze voor de Franse.

Dat ziet niets wel uit.

Dat is veranderd eigenlijk met de Franse revolutie.

En Napoleon heeft dat gebruikt om dat de Levé en Mars te maken.

En dat is echt niks anders dan jouw roeping voor het vaderland omzet in een dienstplicht en grote dienstplicht gelegers te maken.

En daar had hij succes mee.

Want niet alleen gingen...

18e eeuw zijn we nu he.

Ja, dan praat je 1790.

Niet alleen had hij heel veel grote legers gekregen door.

Maar de motivatie van zelfs daar was ik anders van een huweling.

Want een huweling, dat wacht even.

Ik ga kiezen of ik heb mijn geld.

En ik heb straks...

Of ik heb geen leven meer.

Dus ik ga er tussenuit he.

Dus de onderofs hier is eigenlijk alleen maar uitgevonden om de huwelingen in dat gareel te houden.

Om te zorgen dat ze niet vluchten.

Maar de motivatie, de interzikke motivatie van een dienstplicht leger was toen veel hoger.

En toen hebben de Pruis ook gelacht.

Wacht even, die Napoleon doet dat.

Dan doen wij dat ook maar.

En sinds het tijd kennen wij de dienstplicht.

Dus eigenlijk is dat pas verhanderd

door de Franse revolutie en Napoleon.

Zijn er eigenlijk...

Vraag van de luister.

Rijnoud vraagt zich af.

Zijn er eigenlijk nu meer grote landen met een huwelingenleger?

Ja, zeker.

Misschien moet je het niet altijd huwelingenleger noemen.

Maar hoe moet je het wel noemen dan?

Nou ja, dan zijn het private companies.

Hoe je het ook noemen wilt.

Een duidelijk voorbeeld daarvan is een Amerika blackboarder.

Die overigens niemand zo heette.

Een jaar of tien geleden

hing er zo'n negatieve sfeer

om die naam heen dat ze hun naam hebben veranderd.

Dus dat heette nou Academy.

En dat was eigenlijk ook

een organisatie die allemaal

oud-politieagenten,

ex-militaire,

maar ook veel technici naar binnen haalde.

En ja, als jij betaalde,

dan kwamen ze jouw helpen

met de kennis en ervaring die ze hadden.

En vandaar het toch een stap terug

naar het verleden, wat Matt net vertelde,

wat mensen vaak niet weten,

is dat bij huwelingenlegers

was het ook niet ongebruikelijk

dat als jij een slag had gewonnen

of een stad had veroverd,

dat je daarna gewoon toestemming kreeg

om te plunderen.

Want daarmee werd dan ook voor een deel

de soldaat betaald.

Met wat ze daar wonnen.

Dat is de lijn door naar wat we nu in Ukraine zien.

Die kerels van Waak nog,

die kinderen gaan zich ook al zeggen

als beesten bij de tijd aanwezig.

Want gelde voor huwelingen legen ze zelf de regels

als voor beroepsmilitaire?

Nou ja, Matt noemde net al...

[Transcript] Veldheren / #7: Hoe de Wagnergroep deze oorlog beïnvloedt

Nee, laat ik anders beginnen.
Dat zijn natuurlijk...
Dat zijn humilitaire oorlogsrechten,
dat zijn regels waar je aan hebt te houden,
onder gevechtsumstandigheden.
En je hebt combatanten en non-combatanten.
En mensen die niet vechten.
Ja, mensen die deelnemen aan het gevecht.
Dat wil niet eens zeggen dat ze vechten,
maar die deelnemen aan het gevecht.
En de mensen die niet deelnemen aan het gevecht.
En het mooie uit de geschiedenis
dat die term die Matt net gebruikt heeft,
de levé ammasse,
die bestaat nu nog steeds.
Want het kan dus zo zijn
dat in een gevechtsumstandighet
de burgerbevolking zich zo betrokken voelt
dat zij opstaan tegen de indringer.
En dan hebben burgers opeens,
ook door die oorlogsrechte regels,
worden ze beschermd.
En moeten ze behandeld worden
als krijsgesvangenen, als ze gesvangen worden genomen.
En niet als een of andere opstandeling.
Maar dat kan bij wijze van spreken ook een burger zijn
die wapens oppakt.
Ja, dat kan eens een burger zijn
die wapens oppakt.
Dus huwelingen
in de omstandighedens was in de Ukraine.
Ja, die maken veel half delen uit
van de reguliere troepen.
En hebben ze dan ook recht
regels die op hun
van toepassing zijn.
Maar dan zeg ik iets waar we wel op moeten letten.
Want je hebt
huwelingenlegers, private companies
die niet
horen binnen de reguliere
eenheden van een staat
waar dus de overheid verantwoordelijkheid over
draagt.

En die huwelingenlegers staan vaak
buiten de wet.
Want bijvoorbeeld
het Franse vreemdelingenlegerioen
van een huwelingenleger.
Alleen, het is helemaal
ingebed in de Franse straatkrachten.
En de Franse regering
neemt daar ook verantwoordelijkheid over.
Dus die voldoen aan alle regels
en behoren dat ook aan te voldoen.
Maar als je dan naar Blackwaller
kijkt in Amerika, en ik ruik nu
bewust even de oude naam van
die luif.
Ja, die zijn toch ook veel al herrend
erin gezet.
Maar in Irak zijn ze
lang niet altijd conform
de regels gedragen.
En er is een
heel bekend voorval
waarbij een aantal mensen van Blackwaller
op een plein in Bach dat komen.
En daar naar men zegt, ongebruikt
dat rondom zich heen hebben geschoten
en iets van 14 slachtoffers hebben gemaakt.
En dat is een grote zaak geweest.
Want als je dat als militaer zou bekijken
had je daar nooit je wapens
mogen gebruiken.
Ik ben eigenlijk wel eens benieuwd.
Heb je dan ook zelf te maken gekregen
met dit soort
huurlingenlegers?
En maakt dat de situatie op de grond
ingewikkelder? Of wat is het effect daarvan?
Nou, we hebben een aantal keren gezien
dat Chey Chene
aan het vechten waren, aan de kant van
de Taliban.
En die konden echt wel worden gezien als huurlingen.
Die bent ook voor een deel ideologisch gedreven.
Maar die kunnen ook snel eens huurlingen.

[Transcript] Veldheren / #7: Hoe de Wagnergroep deze oorlog beïnvloedt

Even terugkomen
op wat Peter net zei, als je dus een levé
was heb, moet je wel verdoen aan bepaalde eisen.
Je moet eens herkenbaar zijn
en de wapens openlijke dragen.
Dus dat doe je niet zomaar.
En het interessant is dat
het tuchtige, zeg maar, van huurlingen
dat bestond eigenlijk
uit twee dingen, uit discipline
maar ook uit zorg voor de huurlingen.
En degene die eigenlijk de huurlingen het beste kon
verzorgen, was Prins Moritz.
Die heeft het eigenlijk uitgevonden.
Die heeft de onderhoofd sierhout gevonden
om te zorgen dat je aan de ene kant streng bent
maar dat je ze ook op tijd uit betaald.
Daar komen ze uiteindelijk voor.
En dat je ze ook huisvesting geeft
en dat ze goed eten geeft.
Dat is wel eens raar.
Maar de hele rol van de Gouden Eeuw in Nederland
is voor een gedeelte gebaseerd
op het feit dat we een krijgsband hadden.
Maar in Prins Moritz heeft uitgevonden
als je nou iets anders met mensen omgaat
ze wat meer aandacht heeft maar ook streng bent
dan kunnen we waarschijnlijk meer uithalen.
We moeten wel beseffen dat in de tijd
dat het land zoals wij het nu kennen, het Nederland
dus uiteindelijk ontstaan uit de hele moeilijke
periode van Willem de Zwijger
en die maakt er gewoon ook gebruik van huwelingen.
Ja, ja.
Ik wil nog even, als we even naar Ukraine gaan
krijgen we een vraag op Twitter
van iemand die zichzelf ontbijtkoek 123 noemt.
Weet we dat ook weer.
Zijn vraag is
zouden door het westig financierde huwelingen
een meerwaarde kunnen zijn voor Ukraine?
Ontbijtkoek 123, doe me trouwens
denken aan die oude codename uit de koude oorlog.
Maar ja, sorry.

[Transcript] Veldheren / #7: Hoe de Wagnergroep deze oorlog beïnvloedt

Ik begrijp, dit was even een hoop om te verwerken.
Zouden door het westig financierde huweligen
een meerwaarde kunnen zijn voor Ukraine's kant?
Nou, maar dan moeten we eerst naar
de redetijd van nu.
Want er zijn
allerlei buitenlanders
die naar Ukraine zijn gegaan
en hebben gezegd van
nou, ik heb nog wel wat militaire ervaring
of ik heb het niet, maar ik wil die wel graag hebben
en die wordt nu dus door Ukraine
ingezet in eenheden
met alleen maar buitenlanders
en vaak Ukraine's officiering.
Dus dat gebeurt al?
Ja, dus dat gebeurt al.
De vraag van deze persoon
is eigenlijk
huweligen, legers of huweligen,
enheden die je daar zou moeten inzetten.
Ja, ik ben benieuwd
waar die dan vandaan moeten komen.
Ik denk dat de Ukrainians
iedere steun kunnen gebruiken, maar ik weet niet
of dit dan de beste middel is om ze mee te steunen.
Overigens, vormeel is het zo,
maar als je eens weet dat beter dan ik,
dat als je in een vreemd bekrijgsdienst gaat,
dan raak je je Nederlanderschap kwijt.
Er zijn uitzonderingen voor, bijvoorbeeld,
het Vreemdelingen-legioen,
en ik denk dat we oogluikend toestaan
dat mensen vechten in het Ukrainese leger,
dat zie je ook wel, maar vormeel
als je in buitenlandse bekrijgsdienst gaat,
raak je je Nederlanderschap kwijt.
En daar hebben we heel duidelijk gezien in de Tweede Wereldoorlog,
waarbij ongeveer meer dan 20.000 Dutch
hebben genieten in Duitse bekrijgsdienst,
die zijn voor gedeelte hun Nederlanderschap kwijt geraakt.
Als we dit allemaal besproken hebben,
korte analyse, zou je kunnen zeggen
van wat is nou eigenlijk het effect

[Transcript] Veldheren / #7: Hoe de Wagnergroep deze oorlog beïnvloedt

van de Waaknergroep op deze oorlog
of weten we dat eigenlijk nog niet?
Nou, wat we nu wel heel duidelijk zien is,
dat de Waaknergroep
ongebreidelde militairen inzet,
en daar is ook de Ukraine
bij Bachmoed
dwingt om extra troepen in te zetten.
Anders was dat
nooit zo fel gegaan daar bij Bachmoed.
Dus ja, ze hebben zeker
grote invloed
op het huidige gevecht,
wat de invloed
op de oorlog is.
Dat moet zich in de toekomst nog uitwijzen.
Ja, ik zou zeggen tactisch, lokaal,
in Bachmoed zeker.
Operaard sneeuw, dus als je naar het hele
struitennet kijkt, zie je de invloed nog niet.
Dan gaan we naar
onze gast en hij steekt net zijn kop omhoog.
Parbo, aan mijn linkerhand.
Peter, jij hebt hem meegenomen.
Wie is Parbo?
En wat doet hij hier?
Parbo is een blondelabra door.
Hij komt onmiddellijk naar me toe,
als ik zijn naam roep.
En Parbo is opgevoerd
door mijn vrouw, mij, voor de stichting
Hulphond.
En Parbo is een PTSD-hulphond.
Hij helpt dus iemand met een post-traumatisch stresssyndroom.
En wat doet nou zo'n hond
van zo'n persoon?
Want dat vragen veel mensen dan toch af.
Allereerst geeft die structuur
een ritme weer aan die mensen.
Want de hond moet op tijd eten.
De hond moet op tijd uitgelaten worden.
De vieze boelenhuis,
dat geeft wel hoop aan.
De hond wil op een gegeven moment ook wel een keer gaan slapen.

[Transcript] Veldheren / #7: Hoe de Wagnergroep deze oorlog beïnvloedt

Dus die geeft ook het dagnachtritme
nog eens een keer goed aan.
Dus er komt structuur in het leven van die mensen.
Daarnaast signaleert de hond
dat die persoon
spanning in het opbouwen is.
Vaak hebben die mensen dat zelf niet eens in de gaten.
Maar de hond merkt dat veel eerder.
En de klant aan van
pas op, je hebt een spanning aan het opbouwen.
Dus kijk uit wat je doet
en ga uit deze situatie weg.
De hond blokkeert ook
vreemde mensen bij de klant.
Dus als hij dan toch met de hond
bijvoorbeeld een supermarkt in wil
en dan zijn linkerhand de schappen,
dan gaat de hond automatisch rechtslopen
zodat die andere klanten in de supermarkt
niet zo dichtbij kunnen komen.
Gaat de klant naar de schappen rechts,
dan gaat de hond linkslopen.
Ik vind het heel erg doordat het over hem gaat.
Ja, hij heeft het nu heel erg doordat
heerlijk actief te worden.
Want even Peter voor de duidelijkheid.
Parbo is ook de hond van iemand
die in dienst heeft gezeten.
Ja, dus Parbo zit bij een veteraan.
Ja.
Want het is specifiek voor veteranen die
last hebben van PTSD
dat hulp honden heel veel kunnen betekenen.
Ja, maar het is niet alleen voor veteranen.
Het kan ook voor
mensen van de politie of van de NS.
Maar ook wij kunnen PTSD krijgen
door een oude ongeluk
wat je hier voor de deur meemaakt
om er iets te noemen.
Wij zijn daar bij de stichting hulp hond
inmiddels wel achter gekomen.
Je hebt ambassadeur van stichting hulp honden.
Ja, ik ben ambassadeur en gastgezin,

[Transcript] Veldheren / #7: Hoe de Wagnergroep deze oorlog beïnvloedt

dus wij voelen ook hondjes op.
Maar wij zijn er wel achter gekomen
dat we een wachtlijst hebben voor dit soort honden.
Want je moet een hele stabiele hond hebben,
want hij moet omkundig zijn,
het kan ook een tefje zijn,
maar als die hond altijd die spanning doorvertaait
naar zijn eigen lichaam,
dan gaat het wel zijn van de hond.
Dat gaat er uiteindelijk aan en dat is ook niet de bedoeling.
En deze pabo is een geboren oude ziel,
die is altijd rustig, altijd stabiel,
dus die was daar helemaal geschikt voor.
Maar omdat wij zien dat we zo veel
mensen op de wachtlijst hebben staan,
hebben we bij de stichting hulp hond
uiteindelijk besloten om verder te gaan.
En we hebben nu het DomingoHuis
opgericht, het DomingoHuis moet ik zeggen.
En daar helpen we
mensen, wie dan ook,
hoef je niet gunivermeer te zijn of zo,
met PTSD, die vaker op een hoop plekken
uitbehandeld zijn
en die komen dan
bij de stichting hulp hond.
En daar doen we allerlei vormen van therapie,
maar ook therapie met honden
en met paarden,
om uiteindelijk die mensen verder te helpen.
En dat betekent dat je een traject ingaat
van zo'n 17-20 weken,
waarbij je één keer per week
een dagdeel bij het DomingoHuis bent,
dan wordt je behandeld.
Of tenminste wordt er met jou therapie gedaan.
Daarna heb je een week
om dat te laten indalen en dan kom je terug
en dan gaan we weer een stap verder.
En zo proberen we mensen,
in ieder geval die PTSD hebben,
te leren omgaan met de situatie
waar ze in zitten.
En we hebben toen toen schitterende voorbeelden

over het resultaat, wat we bereikt hebben.
Een van de mooie verhalen is toch dat
iemand met PTSD waarvan wij vonden,
nou jij kunt verder met je leven
en dan gaat het goed met je.
En toen zei die persoon,
nee, het moet nog één ding gebeuren.
En toen ze het therapie te kijken
kreeg ik, wanneer?
Wat bedoel je?
Ja, zei die client toen,
ik moet nog even met Domingo praten.
En DomingoHuis is één van onze paarden.
En deze client
moest zelf,
vond zij,
aan het paard vertellen van,
het gaat goed met me.
Dat is het mooie moment te maken daarmee.
Dus als mensen
last van een postomatisch stresssyndrome hebben,
of je weet iemand,
want vaak wordt er niet over gesproken,
je weet iemand die ze is,
ga eens gewoon even op internetgoogle
bij DomingoHuis en kijk eens
wat van fantastische dingen daar gebeuren.
Mart, hoe leest je je naar?
Ja, ik ken dit natuurlijk,
want we hebben afgelopen jaar de invitschermis
mogen organiseren in Den Haag.
Dus dan heb je 500 veteranen
of soms allebei gewond zijn
in enorm gat zijn gevallen.
En eigenlijk met zichzelf en de hulp van de naasten
en heel vaak ook dieren
eruit klimmen.
Dus dat is fantastisch om te zien,
maar ook leidt het tot hele aparte dingen.
Wij moesten bijvoorbeeld
een apart honden-uitlaatplek hebben in het
Zuiderpark en daar een vergunning voor aan vragen,
want al die hulp honden,
die moesten wel ergens heen

en hun behoefte kunnen doen.
Dus ze moesten ook overal binnen kunnen.
Dat ook een rollenstoel hadden.
Maar daarmee rekening houden
en zien hoe zo'n beest
volledig geïntegreerd is
in die sportwedstrijden en in die spelen.
Dat maakt die pindruk.
Dat luisteraars moeten zich maar eens gewoon afvragen
hoe het zou zijn
om 24 uur per dag 7 dagen in de week
met je partner op te trekken.
Nou, dat is voor een hoop stellen al een behoorlijke uitdaging.
Maar onze hulp honden
en we maken ook hulp honden
van mensen in de rollenstoel van mensen
met een epilepsie
die zijn dus 24 uur per dag
bij hun cliënt.
En de cliënt trekt daar dus niet op.
Dus er moet echt geen mieters die twee zijn
en die honden houden dus echt 24 uur per dag
en houden ze de cliënt in de gaten.
En dat is fantastisch
om te zien wat ze voor die mensen betekenen.
Ik ben een keer de mist ingegaan.
Toen zei ik bij een happening
van de stichting Hulapont
onze honden verbeterden de kwaliteit van leven
van onze cliënten.
Dat is helemaal fout hoor ik zei.
Er kwamen verschillende cliënten en toen zei
Peter moet je nooit meer zeggen.
En ik dacht van hallo, wat heb ik nou verkeerd gezegd.
En die cliënten zeiden
nee Peter, de hond verbetert niet de kwaliteit van mijn leven.
De hond geeft mij mijn leven terug.
Zo belangrijk zijn die honden voor die mensen.
Tot slot als mensen dit horen
en denk ik vind dit prachtig.
Wat kunnen mensen doen als ze willen helpen?
Nou als mensen willen helpen
dan gaan ze gewoon naar de site van Hulapont
www.hulapont.nl

[Transcript] Veldheren / #7: Hoe de Wagnergroep deze oorlog beïnvloedt

en dan gaan ze daar
kijken wat ze kunnen doen.
Je kunt gastgezin worden.
Je kunt donateur worden.
Vrijwilliger kun je worden.
Er zijn vele manieren om te helpen.
En ik kan ze vast vertellen
er is geen goed Nederlands woord voor.
Maar als je ziet wat die honden
voor die cliënten doen.
Ik noem dat, dat is jouw werk rewarding.
Ik ken een veteraan
die een hond had
die er een eind aan wilde maken.
Hij ging naar de spoorlijn
hij heeft 4 uur
naast de rils gestaan
en heeft er eigenlijk niet gedaan omdat hij zijn hond bij zich had.
En denk ik om zijn hond niet in de steek te laten.
Tweere later nam een deel aan de Invictus Games.
Ze is er al.
Daar hebben we het over.
Mooi.
Nog even de blik vooruit.
Volgende week zitten we weer met elkaar aan tafel.
Het offensief blijft terugkomen.
Hoe verwacht u dat we hier volgende week zitten?
Ik denk
dat we die doepenbewegingen
echt in de gaten moeten houden.
Want uiteindelijk
kun je daar misschien toch iets aan afleiden.
Ik zal nog in ieder geval
de ontwikkelingen bij Bach moeten blijven volgen.
Maar ik verwacht
nog geen grote verandering.
Kijk, je ziet dat de propaganda oorlog volop
 bezig is aan beide kanten.
Daarmee zijn we ook begonnen natuurlijk.
Met de crimen.
Dat zit hem ook in die vlag.
Aan beide kanten is dat zo.
Dat het weer daar echt beter wordt.
De treinomstandigheden om op te treden

[Transcript] Veldheren / #7: Hoe de Wagnergroep deze oorlog beïnvloedt

steeds beter wordt.
Alleen wat nog steeds mist.
En dat is de vraag die ons elke dag kweldt.
We zien nog niet.
Echt een groot gecoördineerd
offensief opgang komen
van de risicant.
En waardoor is dat?
Dat is echt een vraag teken.
Misschien komt het nog, misschien niet.
En volgende week zitten we hier weer.
Misschien weer met hetzelfde verhaal.
Naar Veldheren, mijn naam is Jos de Groot.
Naast mij zit de generaals buitendienst
Peter van Umm en Mart de Krijf.
Wil je hen iets vragen?
Meel dan naar Veldheren.
Kortie met een C, C-O-R-T-I.
Vindt ons ook op Twitter.
At Veldheren.
Je kunt vanaf vandaag ook luisteren naar Veldheren extra.
Op vriend van de show.nl.
Veldheren.
Daar beantwoorden Peter en Mart.
Nog meer van jullie vragen.
Hopelijk zien we je daar ook.
Als je wilt luisteren op Apple en Google Podcasts
en ook Spotify,
vergeet je niet te abonneren.
Laat een mooie recensie voor ons achter.
En wij zijn er volgende week weer.
